

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j.: ČŠIS-114/12-S

**Název právnické osoby
vykonávající činnost školy:** **Základní škola a mateřská škola Krchleby, okres Nymburk**

Sídlo: Krchleby 82, 288 02 Nymburk 2

IČO: 750 332 83

Identifikátor: 600 050 769

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: ředitelkou Mgr. Jaroslavou Šípovou

Zřizovatel: Obec Krchleby

Místo inspekční činnosti: Krchleby 82, 288 02 Nymburk 2

Termín inspekční činnosti: 17. – 19. leden 2012

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon); zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů (dále ŠVP) a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem. Inspekční činnost byla v důsledku podané žádosti zřizovatele, jejímž podnětem byla petice 44 zákonných zástupců žáků školy, vykonána podle § 174 odst. 5 a zaměřena na činnost základní školy. Hodnoceným obdobím bylo první pololetí školního roku 2011/2012 se vztahem posledním třem předcházejícím školním rokem ve smyslu hodnocení z tohoto období převzatých vnitřních předpisů a dokumentů.

Aktuální stav školy

Základní škola a mateřská škola Krchleby, okres Nymburk (dále jen škola nebo ZŠ) je školou s pěti ročníky prvního stupně základního vzdělávání ve třech třídách. Dalšími částmi je jedno oddělení školní družiny, mateřská škola a školní jídelna. Stávající ředitelka školy byla zřizovatelem jmenována k 1. září 2011 na základě výsledku konkurzního řízení. Pro výkon funkce splňuje zákonné požadavky (plyne lhůta - podmínka zahájení příslušného studia a výjimka příslušného zákona o pedagogických pracovnících ve smyslu požadavku na odbornou kvalifikaci učitele prvního stupně základní školy). Stanovená kapacita ZŠ 55 žáků byla dodržena (skutečný stav jsou 52 žáci).

Počet žáků se v posledních třech letech zvyšoval, struktura zůstává obdobná. Jde převážně o žáky z obce a blízkého okolí. Škola integruje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), a to jak tělesně postižené, tak žáky s vývojovými poruchami učení. Budova a prostory školy mají od roku 2011 bezbariérové úpravy. V administraci (vykazování těchto žáků se vyskytly chyby – např. počet ve školním roce 2011/2012 neodpovídá skutečnému stavu).

V aktuálním školním roce vzdělávání již ve všech ročnících probíhá podle vlastního ŠVP „Barevná škola“, který byl zpracován a zaveden předcházející ředitelkou. Od 1. září 2011 je platná jeho mírně aktualizovaná verze. ŠVP nemá výrazné zaměření, kromě cílů převzatých z příslušného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále RVP ZV) chce škola dobře připravit žáky k přestupu do šestého ročníku některé z úplných škol.

V důsledku problematického předání školy a tím i informací o ŠVP nebyla přijata opatření doporučená ČŠI v roce 2009 k žádoucím úpravám tohoto základního dokumentu školy.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Většinu informačních zdrojů a postupů převzala stávající ředitelka školy z minulých školních roků. Povinné informace (Výroční zpráva o činnosti školy, platný ŠVP, „Řád školy“ - školní řád, informace o zápisu do první třídy apod.) jsou dostupné na obvyklých místech, většina z nich přímo v budově školy. Provoz původně obsahově naplněných www stránek školy byl v průběhu inspekce (a již před zahájením) pozastaven a přes snahu se nepodařilo zprovoznit rovnocennou náhradu. V informovanosti zákonných zástupců o průběhu a výsledcích vzdělávání zjistila ČŠI, že do používaných žákovských knížek nebyla zapisována klasifikace několika předmětů a byly užívány nestandardní hodnotící stupně („mínusy“). Jedná se o porušení § 164 odst. 1 písm. f) školského zákona a zároveň § 14 odst. 2 písm. a) a f) vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání...(dále jen v. č. 48). Některé z údajů jsou nepřesné a mnohé pozbyly platnosti, další jsou nevhodným zveřejněním osobních údajů (ŠVP – např. údaje o „aprobovanosti“ výuky, o realizaci součásti tělesné výchovy – kurzu plavání; v „Řádu školy“ např. rozpory v časových údajích; poslední výroční zpráva školy uvádí osobní údaje o integrované žákyni a další). Škola identifikuje žáky se SVP, v jejich evidenci byly nedostatky (ve výkazu o ZŠ k 30. září 2011 nebyl uveden správný počet ani jejich bližší specifikace – požadavek na zvýšené výdaje). V samotné práci s těmito žáky byly velké rozdíly. Na jedné straně velmi úspěšná integrace žáků se zdravotním postižením s přispěním dvou asistentek pedagoga, na druhé straně práce s žáky s vývojovými poruchami učení byla málo efektivní a neoborná. Sledované postupy málo naplňovaly požadavky § 16 odst. 6 školského zákona, který dává žákům se SVP právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem. ŠVP pro základní vzdělávání

neobsahuje pravidla pro zařazování žáků do tříd a skupin, pro přeřazování a další (porušen § 1 odst. 7 v. č. 48). Ve vytváření rovného přístupu ke vzdělávání byly výrazným pozitivem podmínky i průběh integrace tělesně postižených žáků. V informovanosti, podmínkách, efektivnosti, administraci a samotném průběhu vzdělávání a rovném přístupu ke vzdělávání byla v daném čase (inspekce stanovuje lhůtu) odstranitelná rizika.

Zpracovaný ŠVP pro základní vzdělávání není v souladu s RVP ZV (tím je porušen § 5 odst. 1 školského zákona). Neobsahuje postupy pro práci se žáky se zdravotním a sociálním znevýhodněním, učební osnovy předmětu Matematika neobsahují předepsané výstupy např. o osově souměrnosti, charakteristika některých dalších předmětů neobsahuje organizační a časové vymezení, rozpor mezi učebním plánem a osnovami je v názvu předmětu Pracovní výchova – Pracovní činnosti. Široká je škála „nepovinných předmětů“, některé mají spíše charakter zájmových útvarů. Při vedení nepovinných předmětů není naplněn zákonný požadavek na minimální počty žáků (§ 5 odst. 1 v. č. 48). ŠVP je orientován na podporu rozvoje osobnosti žáků, jeho cíle odpovídají cílům stanoveným školským zákonem. O formálním charakteru ŠVP však svědčí skutečnost, že obsah vzdělávání se ve skutečnosti převážně řídil používanými učebnicemi a pracovními sešity. ŠVP obsahuje mnoho formálních prvků (převzaté obecné pasáže bez náležité úpravy pro podmínky dané školy, doplnění kapitoly o finanční gramotnosti bez zapracování do učebních osnov Matematiky) a formálních nedostatků (terminologických – „Rada školy, aprobovanost“ aj.). Pozitivem je skutečnost, že ŠVP je pracovním otevřeným dokumentem, nedostatkem je administrace provedených změn. Školní dokumentace tak obsahuje stále stejné označení pro postupně inovované verze ŠVP. V aktuálních třídních knihách byl ale uváděn i již neplatný vzdělávací program (Základní škola).

V naplňování ŠVP zjistila ČŠI rovněž nedostatky jak v obsahu, tak v uplatňovaných metodách a postupech. Tak např. v prověrkách zpracovaných žáky se vyskytlo učivo určené do vyššího ročníku (římské číslice ve čtvrtém ročníku), některé úlohy neměly jednoznačné zadání (geometrické učivo v prověrce pro čtvrtý ročník), v pracovních sešitech byly tolerovány věcné chyby (porušení rovnosti v Matematice v pátém ročníku) apod. Také zákonní zástupci v minulosti několikrát upozornili na chyby či nejednoznačnost učitelkou opravených cvičení. Reakce vyučující i případy ve sledované výuce dokládají nedostatečnou práci s chybou. Téměř ve veškeré sledované výuce (u tří třídních učitelek) byl vysoký podíl samostatné práce žáků. Zpětné vazby byly většinou neefektivní (pasivní – oprava učitelkou, čekání na opětovné řešení úloh jedním žákem na tabuli apod.). Malý důraz na opakování učiva různými formami a utvrzení žádoucích algoritmů vedl k poměrně vysokému počtu zadávaných domácích úloh a doplňování téměř všech úkolů v pracovních sešitech. Výběrově byla využita didaktická technika, včetně informačních a komunikačních technologií. To se negativně promítlo např. do úspěšnosti řešení, do správných pracovních návyků při řešení slovních úloh (bez znázornění, většinou bez zavedení matematické symboliky – „neznámé“ apod.). Málo byla organizována individualizace, např. žáci se SVP zpracovávali stejné úlohy jako ostatní ve stejném časovém limitu (nezohlednění školským poradenským pracovištěm doporučené tolerance individuálního pracovního tempa). Pozitiva byla v činnosti asistentek pedagoga v pomoci žákům s tělesným postižením, málo efektivní byla činnost v případě jejich využití pro „doučování“ žáků.

V organizaci vzdělávání projevila ředitelka školy snahu dodržovat předepsaná pravidla. Přesto došlo k většímu množství chyb (např. odůvodnění vyhlášeného volna ředitele školy dne 18. 11. 2011 bylo porušením § 24 odst. 2 školského zákona). Několik nedostatků má používaný „Řád školy“ (správně Školní řád) a jeho součást „Klasifikační řád“. Opět se jedná o převzatá pravidla, již překonaná či neodpovídající daným podmínkám školy a platným předpisům. Klasifikační řád porušuje § 14 odst. 1 písm. e v. č. 48 (pouhý odkaz

na tento § bez zpracování předepsaného postupu), dále stanovený postup při nesouhlasu zákonného zástupce s klasifikací porušuje aktuální znění § 52 odst. 4 školského zákona. Nevhodné a v činnosti školy neuskutečňované jsou dále další formulace pravidel hodnocení („žák ovládá fakta, pojmy, definice; každý žák musí být z předmětu vyzkoušen ústně“ a další). Využití disponibilních hodin v ŠVP odpovídá výše uvedenému charakteru školy – jejímu všeobecnému zaměření. Ředitelka školy dosud neprovádí systematicky kontrolu průběhu a výsledků vzdělávání. Údaje ve vedené matrice školy nebyly úplné, záznamy a změny nebyly vyučujícími prováděny neprodleně po rozhodné události (porušení § 28 odst. 4 školského zákona). Není využíván ani žádný vnější hodnotící prostředek. Nemožné jsou tedy reakce a případná nápravná opatření při zjištění chyb a nedostatků. Na minimální úrovni byla vnitřní metodická činnost. V atmosféře školní práce bylo zřetelné napětí – negativní vliv interpersonálních vztahů mezi pedagogy ZŠ.

Ve sledovaném průběhu, řídicích postupech a výsledcích vzdělávání byla inspekční činností zjištěna významná rizika.

Závěry, celkové hodnocení školy

- **Kvalita vzdělávání (průběh, výsledky, vnitřní dokumentace, atmosféra školní práce...)** byla negativně ovlivněna skutečností, že inspekční činnost byla provedena po necelých pěti měsících po nástupu ředitelky školy do funkce, dle sdělení ředitelky školy bylo příčinou zjištěných rizik i zaměření její činnosti na další oblasti vedení a řízení školy (finanční, materiální, organizace převzetí řízení školy); dalšími vlivy byly užívané řídicí postupy, nedostatek odborné přípravy ředitelky školy (doposud nezahájené studium pro ředitele škol v oblasti řízení školství), malá řídicí zkušenost a praxe ředitelky na daném stupni školy, neprováděná kontrolní činnost, minimální metodická práce,
- **vnitřní předpisy, pravidla činnosti školy** byly většinou převzaty z činnosti školy v předcházejícím období – bez náležitých úprav a inovací,
- **ŠVP není v souladu s RVP ZV, cíle užívaného ŠVP** odpovídají cílům stanoveným školským zákonem, přesto je ŠVP v práci školy formálním dokumentem, ŠVP je činností ZŠ průměrně naplňován,
- **v úrovni vnitřní i vnější komunikace a v řízení** byla zjištěna rizika, dílčím způsobem se projevila i v samotném průběhu a výsledcích vzdělávání,
- **pozitiva** spočívala v úspěšné integraci žáků se zdravotním postižením, v materiálním rozvoji školy, v aktivním přístupu zřizovatele školy,
- **operativní byl i přístup ředitelky školy** – některá pochybení byla napravována již v průběhu inspekce,
- **ve sledované výuce** byla dobře zajištěna bezpečnost žáků, vhodně jsou využívány objektivní podmínky školy v sociálním rozvoji vzdělávaných,
- **účinnost přijímaných opatření po hodnocení ČŠI** byla nízká,
- **zjištěná rizika** jsou v daném termínu odstranitelná (výjimkou je dlouhodobý proces zlepšení interpersonálních vztahů),
- **oblasti dalšího zaměření** jsou: úprava vnitřních i vnějších vztahů školy, zlepšení vnitřního i vnějšího komunikačního systému, úpravy vnitřních školních předpisů a kvality vedené školní matriky, odbornost práce s žáky se ŠVP, zahájení kontrolní činnosti, evaluace výsledků vzdělávání, účinnost vnitřních zpětných vazeb - věcná i formální úroveň předpisů školy a povinné dokumentace – omezení formálních postupů; zabezpečení souladu ŠVP s příslušným RVP ZV.

Pro odstranění zjištěných nedostatků stanoví ČŠI lhůtu. Jedná se zejména o úpravy ŠVP; nápravu zjištěných porušení právních předpisů (viz text), užívání kontrolních, metodických a evaluačních aktivit.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 14 dnů od převzetí inspekční zprávy požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Středočeského inspektorátu ČŠI, pracoviště Kolín, Karlovo nám 44, 280 00 Kolín I., případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30. dubna 2012 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na jednu z výše uvedených adres.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete poštou na adresu Česká školní inspekce, Karlovo nám. č. 44, 280 00 Kolín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká a v České školní inspekci, Středočeském inspektorátu, Arabská 683, Praha 6.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor .....Kumstýř v. r.....

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice .....Nulíčková v. r.....

Mgr. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka .....Zemánková v. r.....

V Kolíně dne 23. ledna 2012

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Jaroslava Šípová

.....Šípová v. r.....

V Krchlebech dne 26. ledna 2012

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.